proLékaře.cz | 29.11.2026

Zpráva z Celostátního sjezdu mikrobiologie a epidemiologie 2008

Ve dnech 14.-16. října 2008 se po 4 letech konal v Olomouci celostátní sjezd mikrobiologie a epidemiologie 2008. Pořadatelé sjezdu: Společnost pro epidemiologii a mikrobiologii ČSL JEP, Očkovací centrum Olomouc, Avenier a.s. a Ústav mikrobiologie LF UP v Olomouci. Organizačního zajištění se ujala společnost Meritis s.r.o.

Odborný program byl letos rozdělen do 5 sekcí: lékařská mykologie, bakteriální rezistence k ATB, ECDC, virové hepatitidy a očkování stigmatizovaných osob. Vhodným nápadem organizačního výboru bylo, že v rámci sekce vždy přednášeli nejen laboratorní ale i kliničtí odborníci, kteří přiblížili současné přístupy k terapii infekčních onemocnění.

Úterní odpoledne patřilo mykologické sekci a to zejména rodu *Candida*. Byly prezentovány výsledky 2 velkých studií zaměřených na surveillance kandidémie a rezistence kandid k antimykotické terapii, které potvrdily nárůst těchto infekcí, stále vyšší zastoupení non albicans druhů a vzestup výskytu vorikonazol - rezistentní Candida glabrata. Velmi praktickou byla přednáška o senzitivitě, specificitě a úskalích nekultivačních metod v mykologii včetně podrobného rozboru zkreslujících faktorů, mezi kterými se ukázala důležitá přítomnost detekovaných antigenů i v běžně používané terapii. Krásnou práci o možnostech detekce biofilmu u kvasinek izolovaných z krevního řečiště prezentoval kolektiv autorů z mikrobiologického ústavu v Brně. Výsledkem bylo překvapivě potvrzení tvorby biofilmu téměř u všech izolátů, avšak jeho odlišná pevnost výrazně zkreslovala diagnostiku a výsledek byl proto závislý na použité metodě. V rámci sekce byly prezentovány i nové doporučené postupy v diagnostice a léčbě invazivních mykóz.

Sekci o rezistenci k ATB kralovaly molekulárně- epidemiologické metody a jejich využití v epidemiologii a prevenci nozokomiálních nákaz. Je smutné, že tyto velice šikovné nástroje zatím neslouží odborné veřejnosti a prezentované studie jsou realizovány pouze z grantových peněz. Z dalších sdělení bych ráda připomněla příspěvek slovenských kolegů o projektu Všeobecné zdravotné poistovně, kdy se edukací praktických lékařů podařilo snížit preskribci antibiotik v neindikovaných případech.

Celé středeční dopoledne bylo věnováno ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control). Postupně se představili čeští zástupci a seznámili nás s náplní činnosti této mladé evropské instituce. Ta prošla v současnosti rozsáhlým auditem, ze kterého vyplynula nutnost jednotného evropského systému surveillance a úprava hlášení nemocí podle jednotné „definice případu“(case definition) na národní úrovni.

Sekce o hepatitidách byla poznamenána bojem se stále nekončící epidemií virové hepatitidy A. O zkušenosti se snahou oočkovat komunity uživatelů drog a sociálně vyloučených se s námi podělili pracovníci KHS Praha. Epidemie zviditelnila dlouhodobé poddimenzování pracovních sil v hygienické službě. Velké změny zaznamenal náhled na terapii hepatitidy B. Ta je nově považována za chronické onemocnění u infikovaných a zvažuje se kontinuální doživotní podávání antivirotik. Další novinkou je existence zvířecích rezervoárů virové hepatitidy E, kterými jsou na území ČR zřejmě vepři.

Závěrečná sekce patřila očkování stigmatizovaných osob. Důležité bylo již definovat, ke kterým osobám je nutno stran očkování se chovat jako ke stigmatizovaným. Krásné přehledy podali zkušení odborníci z očkovacích center v Hradci Králové a Brně. Pouze jsem trochu postrádala některá z aktuálních témat – přeočkování proti pertusi, možnost očkování plně hrazenou konjugovanou vakcínou proti pneumokokovým infekcím a začlenění těchto vakcín do stávajícího očkovacího kalendáře. Zajímavá byla informace o dobré imunitě starších ročníků proti tetanu. Své zkušenosti s očkováním zdravotně stigmatizovaných dětí proti pneumokokovým infekcím prezentovali kolegové z Plzně. Očkování indikovali praktičtí pediatři a nejčastější indikací k zahájení očkování byly recidivující mesotitidy. Ráda bych pochválila práci kolegů z Ústí nad Labem, kterým se podařilo motivovat pacienty s onkologickými onemocněními k očkování proti chřipce. NRL pro herpetické viry prezentovala možnost laboratorního odlišení divokého a vakcinálního kmene varicelly u symptomatických očkovaných pacientů. Závěr

proLékaře.cz | 29.11.2026

patřil přednášce o měnící se epidemiologii klíšťové encefalitidy. Klimatické podmínky umožnily rozšíření klíšťat do vyšších nadmořských výšek a období jejich aktivity již zahrnuje i jarní a podzimní měsíce.

Nelze opomenou velice příjemný společenský program a organizátorům bych chtěla především poděkovat za krásné seznámení s historií Olomouce.

MUDr. Klára Labská
Státní zdravotní ústav, Praha

Dovětek výboru Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP

Před započetím odborného programu byla udělena v historii první Cena prof. Karla Rašky za významné publikace v oborech epidemiologie a mikrobiologie. Vyhodnocení předložených 9 návrhů bylo provedeno pětičlennou komisí složenou z členů výboru SEM po ukončení zářijové schůze výboru SEM. Komise připomněla podmínky udělení ceny:

– u prvního autora – členství v SEM v době uveřejnění publikace;

– jedná se o původní vědeckou práci uveřejněnou v odborném časopise;

– návrh na udělení ceny nepředkládá nikdo z autorů.

Nejvíce hlasů na udělení Ceny prof. Karla Rašky za rok 2007 získala publikace:

Pavlík E., Lukeš P., Potužníková B., Astl J., Hrdá P., Souček A., Matucha P., Doseděl J., Šterzl I. Helicobacter pylori isolated from patients with tonsillar cancer or tonsilitis chronica could be of different genotype compared to isolates from gastrointestinal tract.

Folia Microbiol 2007; 52(1): 91 – 94.

O výsledku hodnocení byli informováni členové výboru SEM na své říjnové schůzi.

Cena byla předána 14.10.2008 zástupci autorského kolektivu dr. Pavlíkovi při slavnostním zahájení Celostátního sjezdu mikrobiologie a epidemiologie v říjnu 2008 v Olomouci.

Výbor SEM vyjádřil poděkování a velké uznání MUDr. Janě Vlčkové, předsedkyni organizačního výboru za perfektní přípravu a realizaci naší tradiční významné akce, Celostátního sjezdu mikrobiologie a epidemiologie 2008 v Olomouci. Průběh sjezdu byl všemi účastníky vysoce hodnocen. Spolu s jednotlivými koordinátory se podařilo zajistit odborně kvalitní a zřetelně aktuální příspěvky. I po stránce společenské se akce konala ve velice přívětivé atmosféře. Výbor též požádal o tlumočení uznání i spoluorganizátorům z Očkovacího centra Olomouc, Avenier a.s. a Meritis s.r.o. Byla to záslužná činnost pro naši zdravotnickou veřejnost.

Za výbor SEM ČLS JEP
MUDr. Pavla Křížová, CSc.
Státní zdravotní ústav, Praha
e-mail: emi@szu.cz